

NON-CORE TOPICS

2020 Census recommendations	2011 Census recommendations	Shpjegimi
I POPULATION TO BE ENUMERATED		
II GEOGRAPHIC CHARACTERISTICS		
Vendndodhja e shkollës, universitetit	X	Duke përfshirë këtë temë në censin e tyre, vendet mund të mbledhin të dhëna edhe për modelet e udhëtimit për të mbuluar edhe nxënësit dhe studentët përveç mbulimit të të punësuarve.
Mënyra e transportit për në punë	X	Mënyra e transportit për në punë ka të bëjë me udhëtimin e përditshëm drejt vendit të punës. Për njerëzit që bëjnë disa udhëtime ose përdorin më shumë se një mënyrë transporti, duhet të tregohet mënyra e transportit që përdoret për distancën më të madhe në udhëtimin ditor. Njerëzit që nuk udhëtojnë për në punë duhet të klasifikohen sikur nuk kanë udhëtuar.
Distanca për në punë/shkollë dhe kohëzgjatja e udhëtimit	X	Vendet mund të dëshirojnë të mbledhin informacion mbi distancën e udhëtuar në punë (ose vendin e arsimit) në baza ditore dhe kohën e udhëtimit, me qëllim monitorimin e shkallës në të cilën personat jetojnë në distanca të largëta nga vendi i punës (ose arsimit), dhe ndikimin që bllokimet e trafikut kanë në kohët e udhëtimit. Gjatë mbledhjes së këtij informacioni, duhet t'i kushtohet vëmendje adresës nga e cila filloi udhëtimi.
III DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS		
Numri dhe gjinia e fëmijëve të lindur gjallë	X	Informacioni mbi numrin e përgjithshëm të fëmijëve të lindur gjallë mund të mblidhet në census nga vendet që planifikojnë ta përdorin atë për të llogaritur vlerësimet e lindshmërisë bazuar në teknika indirekte. Në vendet me regjistrime jo të besueshme ose jo të plota të lindjeve, informacionet e censusit të popullsisë në këtë çështje mund të jenë të dobishme për vlerësimin e plotësisë së regjistrave dhe për vlerësimin e niveleve të lindshmërisë gjatë moshave riprodhuese si dhe të grupmoshave më të vjetra.
Data e martesës ligjore e grave të martuara ndonjëherë (martesa e parë dhe aktuale)	X	Informacioni mbi datat / kohëzgjatjen e martesës është i vlefshëm për statistikat e lindshmërisë dhe zgjeron njohuritë që mund të përftohen nga të dhënat për numrin e fëmijëve të lindur gjallë. Në rastin e grave që janë martuar më shumë se një herë, mund të merren informacione në datat e martesës së parë dhe të martesës aktuale.
Data e fillimit të një bashkjetese të grave që kanë qenë pjesë e një bashkjetese (bashkjetesa e parë dhe aktuale)	X	Informacioni mbi datat / kohëzgjatjen e bashkimit konsensual, si dhe informacionet mbi datat / kohëzgjatjen e martesës, është i vlefshëm për statistikat e fertilitetit dhe zgjeron njohuritë që mund të përftohen nga të dhënat mbi numrin e fëmijëve të lindur gjallë. Në rastin e grave që kanë qenë në bashkim konsensual më shumë se një herë, është sugjeruar që të merret informacion mbi datat e bashkimit të parë konsensual dhe atij të tanishëm. Informacioni mbi datat / kohëzgjatjen e bashkimeve / pëlqimeve konsensuale mund të kombinohen me informacionin në datën (e) e martesës ligjore (t).
IV ECONOMIC CHARACTERISTICS		
Sektori institucional	X	"Sektori institucional" lidhet me organizimin ligjor dhe funksionet kryesore, sjelljen dhe objektivat e ndërmarrjes me të cilën është lidhur një punë.
Lloji i vendit të punës	X	"Vendi i punës" i referohet llojit të vendit të punës duke bërë dallimin midis shtëpisë (për ata që punojnë në shtëpi) dhe vendeve të tjera qofshin ato fikse ose jo.
Numri i personave që punojnë në njësinë lokale të ndërmarrjes	X	"Numri i personave që punojnë në njësinë lokale të ndërmarrjes" është numri i personave të punësuar në ndërmarrje ose në njësi të ngjashme të cilat konsiderohen si vendi kryesor i punës
Numri mesatar i orëve të punës	X	Numri mesatar i orëve të punës përcaktohet si umri i orëve të punës në punën kryesore gjatë një periudhe të shkurtër reference (në një javë)
Kohëzgjatja në kërkimin e punës	X	Kohëzgjatja në kërkimin e punës i referohet kohës që një person i papunë ka qenë në atë status që nga momenti që ka qenë i punësuar apo jashtë forcës së punës
Personat që prodhojnë të mira për përdorim vetjak		Personat që prodhojnë të mira për përdorim vetjak, janë ata persona që kanë kryer ndonjë aktivitet për të prodhuar mallra për përdorim vetjak. Nocioni 'për përdorim vetjak përfundimtar' do të thotë se destinacioni i synuar i prodhimit është kryesisht për përdorim përfundimtar nga prodhuesi në formën e formimit të kapitalit, në formën e konsumit nga anëtarët e familjes, ose nga anëtarët e familjes që jetojnë në NJEF të tjera.
Burimi kryesor i të ardhurave	X	Burimi kryesor i të ardhurave nga të cilat konsumi i secilit person në NJEF u financua gjatë një periudhe reference të caktuar. Për mbledhjen e këtij informacioni rekomandohet që periudha referencë të jetë 12 muajt e fundit.

NON-CORE TOPICS

2020 Census recommendations	2011 Census recommendations	Shpjegimi
Burimi kryesor i të ardhurave të NJEF	X	Burimi kryesor i të ardhurave i referohet burimeve të të ardhurave nga të cilat financohet konsumi i NJEF-së. <i>Të ardhurat</i> i referohen pagës, qarkullim (xhiro), fitim nga investimet dhe huatë që anëtarët e NJEF-së mund të marrin.
V AGRICULTURE		
NjEF me prodhim bujqësor vetjak	X	Në këtë rast, informacioni duhet të mblidhet për të gjitha NJEF nëse ndonjë anëtar i NJEF-së është i angazhuar në çfarëdo forme të aktiviteteve prodhuese bujqësore.
Karakteristikat e punës në bujqësi - nivel individual	X	Censusi i popullsisë zakonisht grumbullon informacion rreth punës kryesore të një personi ose gjatë një periudhe të shkurtër referimi, e cila nuk mund të mbulojë të gjithë personat që punojnë në bujqësi për shkak të sezonalitetit që i karakterizon shumë aktiviteteve bujqësore edhe pse bujqësia mund të mos jetë aktiviteti kryesor i personit. Për të kapërcyer këtë problem, duhet të mblidhen informacione për të gjitha aktivitetet bujqësore të kryera nga personat gjatë vitit para ditës së censit. Duhet gjithashtu të mblidhet informacion për pjesëmarrjen në prodhimin e mallrave për përdorim vetjak veçanërisht në vendet ku një pjesë e konsiderueshme e popullsisë merret me bujqësi
VI EDUCATIONAL CHARACTERISTICS		
Kualifikimet arsimore	X	Një 'kualifikim arsimor' është konfirmimi zyrtar, zakonisht në formën e dokumentit që vërteton përfundimin e suksesshëm të një programi arsimor ose një faze të një programi. Kualifikimet mund të merren me : (a) përfundimin e suksesshëm të një programi të plotë arsimor; (b) përfundimin e suksesshëm të një faze të një programi arsimor; ose (c) validimin e njohurive, aftësive dhe kompetencave të fituara, pavarësisht nga pjesëmarrje në një program arsimor
Fushat e studimit	X	Fusha e studimit, siç përcaktohet në ISCED, është fusha e gjerë ose dega që mbulon një program arsimor ose kualifikim.
Ndjekja e shkollës	X	Ndjekje e arsimit përcaktohet si frekuentim i rregullt në çdo arsim të akredituar institucion ose program, publik ose privat, për të mësuarit e organizuar në çdo nivel të arsimit. Udhëzimi në një aftësi të veçantë, që nuk është pjesë e strukturës arsimore të njohur të vendit (p.sh. kurse trajnimi në shërbim në fabrika), nuk konsiderohet "ndjekje e shkollës" për qëllime të Censurit. Të dhënat për vijimin e shkollës duhet t'i referohen kohës referuese të Censurit. Nëse Censusi bëhet gjatë periudhës së pushimeve shkollore, duhet të merret parasysh pjesëmarrja në shkollë gjatë periudhës para pushimit. Koncepti i frekuentimit të shkollës është i ndryshëm, por plotësues i atij të regjistrimit në shkollë që mbulohet normalisht nga statistikat e shkollës. Pjesëmarrja do të thotë ditë-për-ditë praninë e pjesëmarrësve në një institucion të të mësuarit. Regjistrimi i referohet regjistrimit në fillim të kursit, p.sh. regjistrimin e nxënësit të shkollës në fillim të vitit shkollor. Një person mund të regjistrohet, por nuk merr pjesë, për shembull, për shkak të sëmundjes. Një person që ndjek një program trajnimi mund të mos jetë formalisht i regjistruar në një shkollë ose një institucion arsimor. Përkufizimi i pjesëmarrjes së përditëshme në një institucion të të mësuarit është më e rëndësishme për arsimin 9 vjeçar dhe të mesëm. Të dhënat e mblëdhura duhet, në të gjitha rastet, të kodohen në nivelet ISCED-P (për klasifikimin e programeve të arsimit). Duhet të dallohen nivelet ISCED-P në vijim: Niveli 0 - Arsimi i fëmijëve parashkollorë (01 çerdhe, 02 kopshte) Niveli 1 - Arsimi fillor ose cikli i ulët i arsimit bazë Niveli 2 - Arsimi i mesëm i ulët ose cikli i lartë i arsimit bazë Niveli 3 - Arsimi i mesëm i lartë - Gjinnaz / Profesional Niveli 4 - Arsimi pas të mesme por jo i lartë Niveli 5 - Arsimi i lartë cikël i shkurtër* Niveli 6 – Bachelor ose ekuivalent Niveli 7 - Master ose ekuivalent.
Alfabetizmi	X	Alfabetizmi përcaktohet si aftësia për të lexuar dhe për të shkruar. Pyetja duhet të dizajnohet për të dalluar personat që janë të shkolluar nga ata që janë analfabetë. Për të mblëdhur informacion të saktë në rastet ku ka pasiguri duhet saktësuar nëse personi di të lexojë apo të shkruajë, duhet ta pyesni atë sesa i aftë është të lexojë apo të shkruajë një frazë të thjeshtë dhe të shkurtër përshkruese mbi jetën e tij/saj të përditëshme.

NON-CORE TOPICS

2020 Census recommendations	2011 Census recommendations	Shpjegimi
Njohja e kompjuterit	X	Njohja e kompjuterit përcaktohet si aftësia për të përdorur kompjuter dhe / ose teknologji të tjera dixhitale (duke përfshirë pajisjet mobile) për të marrë dhe shpërndarë informacionin, të komunikojnë me të tjerët, të zgjidhin problemet dhe të krveinë detyra praktike.
VII MIGRATION		
Vendlindja e prindërve	X	Vendet me numër të konsiderueshëm të emigrantëve mund të kenë interes të mbledhin informacion për vendin e lindjes së të dy prindërve. Këto informacione mbi vendin e lindjes së prindërve (babait dhe nënës) duhet të mblidhen nga të gjithë personat rezidentë.
Marrja e shtetësisë	X	Vendet me numër të konsiderueshëm të personave të natyralizuar mund të kenë interes të mbledhin informacion për vitin e fitimit të shtetësisë kombëtare dhe mënyrën e fituar, qoftë në lindje, me martesë ose me natyralizim ose me anë të mjeteve të tjera sipas legjislacionit kombëtar.
Shteti i vendbanimit para ardhjes në vendbanimin aktual	X	Për personat që kanë banuar ndonjëherë jashtë vendit, duhet të deklarohen shtetin e vendbanimit të fundit para ardhjes në vendbanimin aktual, si dhe vitin e ardhjes.
Kohëzgjatja e qëndrimit në vend	X	Kjo temë fokusohet në kohëzgjatjen totale të qëndrimit në vend të migrantëve ndërkombëtarë. Kohëzgjatja e përgjithshme përkufizohet si numri i përgjithshëm i viteve që emigrantët ndërkombëtarë kanë qëndruar në vend, duke marrë parasysh të gjitha periudhat e qëndrimit duke përfshirë edhe atë aktual.
Arsyet e migrimit	X	Disa vende mund të dëshirojnë të mbledhin informacion mbi arsyet për migracionin ndërkombëtar dhe / ose të brendshëm. Arsyetja duhet të referohet lëvizjes së fundit migratore. Rekomandohet që të regjistrohet vetëm një arsye kryesore për migracionin.
Vendbanimi 5 vite para censurit	X	Periudha 5 vjet para censit lejon kapjen e një numri më të madh lëvizjesh, por nga an tjetër ka pasiguri në lidhje me kohën e saktë të migrimit. Kjo çështje i referohet si lëvizjeve jashtë ashtu edhe brenda vendit.
VIII Etniciteti		
Etniciteti	X	<i>Etniciteti</i> është bazuar në një kuptim të përbashkët të origjinës historike dhe territoriale (rajonale, kombëtare) të një grupi etnik ose komuniteti si dhe karakteristikave të veçanta kulturore: gjuha dhe/ose feja dhe/ose zakone specifike dhe mënyra e jetës. Të dhënat për etnicitetin nuk duhet të ngatërrohen me të dhënat për shtetësinë dhe vendin e lindjes së personit. Duhet të shmanget termi <i>nacionalitet</i> në vend të <i>etnicitet</i> .
Feja	X	Fesë i referohemi si një bashkësi besimesh ose praktikash, të cilat shpesh përfshijnë njohjen e një qenieje madhore ose hyjnore, fuqie ose principi, sipas të cilës njerëzit urdhërojnë sjelljen gjatë jetës si në anën praktike dhe atë morale.
Gjuha	X	Në varësi të nevojave rekomandohet mbledhja e të dhënave për një ose më shumë nga konceptet e mëposhtme: (a) gjuha amtare, si gjuha e parë e folur në fëmijërinë e hershme në shtëpi; (b) Gjuha kryesore, që është gjuha që personi zoteron më së miri; (c) gjuhë (et) e zakonshme të përcaktuara si ato që zakonisht fliten në shtëpi dhe / ose në punë; (d) Njohuri të gjuhës (gjuhëve), të përcaktuara si aftësia për të folur dhe / ose për të shkruar një ose më shumë gjuhë të veçanta.
IX DISABILITY		
Statusi në aftësinë e kufizuar	X	Statusi i aftësisë së kufizuar karakterizon popullsinë me dhe pa aftësi të kufizuar. Personat me aftësi të kufizuara janë përcaktuar ata persona që janë në rrezik më të madh se popullsia e përgjithshme për të përjetuar kufizime në kryerjen e detyrave të veçanta ose pjesëmarrjes në aktivitete të ndryshme. Kjo çështje ka si qëllim identifikimin e personave që kanë probleme në shkallë të ndryshme të paaftësisë në shikim, lëvizje, dëgim, kujtesë, kujdesin e përditshëm dhe komunikim edhe nëse këto kufizime janë përmirësuar nga përdorimi i pajisjeve ndihmëse ose i mjediseve mbështetëse.
X HOUSEHOLD AND FAMILY CHARACTERISTICS		
Statusi i banimit: i përbashkët ose jo	X	Statusi i banimit i përbashkët nënkupton kur dy ose më shumë NJEF që jetojnë në të njëjtën banesë.
Shpenzimet e qirasë	X	Qiraja është shuma që duhet paguar për banesën ku jeton një NJEF gjatë një periudhe të caktuar që përfshin, në disa raste, taksat lokale dhe qiranë e tokës. Pagesat për përdorimin e mjeteve, ngrohjes, energjisë elektrike, gazit dhe ujit dhe për ofrimin e shërbimeve të veçanta si larja, gatimi etj., duhet të përjashtohen.

NON-CORE TOPICS

2020 Census recommendations		2011 Census recommendations	Shpjegimi
	Pajisjet afat-gjata	X	Me qëllim të marrjes së disa treguesve cilësorë në nivelet e ekonomive familjare të jetesës, mund të përfshihet një pyetje për mallrat e qëndrueshme në posedim të familjes. Shembuj të mallrave të qëndrueshme që mund të konsiderohen përfshijnë: makinat larëse, frigoriferët, ngrirësit e thellë, furrat/furrat me mikrovalë, televizionet, makinat e faksit dhe personale kompjutera. Nga ana tjetër, mund të merret në konsideratë qasja e familjes për mallra të konsumit të qëndrueshëm dhe jo për posedimin e tyre.
	Numri i makinave në përdorim të NJEF-së	X	Është sugjeruar që kjo temë duhet të mbulojë numrin e veturave dhe furgonave në dispozicion për t'u përdorur nga anëtarët e NJEF duke përfshirë çdo makinë dhe furgon të siguruar nga një punëdhënës nëse është në dispozicion për përdorim nga NJEF.
	Disponueshmëria e parkimit	X	Rekomandohet që kjo temë të mbulojë disponueshmërinë e parkimit të makinave për përdorim nga anëtarët e NJEF, qofshin në pronësi ose të marrë me qira nga një ose më shumë anëtarë të NJEF ose për të cilën disa marrëveshje të tjera të shkruara ose marrëveshja gojore ekzistojnë midis pronarit të hapësirës fizike dhe anëtarëve të NJEF.
	Lidhje telefonike dhe internet në NJEF	X	Telefoni dhe lidhja e internetit reflektojnë mundësinë e NJEF për të komunikuar me të tjerët.
XI	HOUSING CHARACTERISTICS		
	Karakteristikat e banesave të pa banuara	X	Kjo temë lidhet me karakteristika për të cilat informacioni mund të mblidhet në banesat sezonale / dytësore, banesat boshe dhe banesat me persona të pa përfshirë në Cens.
	Lloji I dhomave	X	Sigurohet informacion mbi numrin dhe llojet e caktuara të dhomave brenda njërive të banimit.
	Uji I ngrohtë	X	Merret informacion në lidhje me disponueshmërinë e ujit të ngrohtë në banesë/ ndërtesë
	Sistemi I kanalizimeve	X	Merret informacion në lidhje me sistemin e ujrave të zeza në banesë/ ndërtesë
	Kuzhina	X	Merret informacion në lidhje me të pasurit kuzhin[në banesë/ ndërtesë, ku një e tillë do të përcaktohet si një hapësirë e mbyllur nga mure duke filluar nga toka në çati, të paktën me një gjatësi 2 metra mbi tokë, me së paku 4 m ² .
	Lloji kryesor i energjisë së përdorur për ngrohje	X	Merret informacion në lidhje me llojin e energjisë së përdorur për ngrohjen e banesë/ ndërtesë.
	Aksesi në banesë	X	Merret informacion në lidhje me aksesimin (qasja) në banesë/ ndërtesë, veçanërisht në lidhje me qasjen nga personat me aftësi të kufizuara.
	Pozicioni i banesës në ndërtesë	X	Merret informacion në lidhje me pozicionin e banesës në ndërtesë.
	Banesat sipas numrit të kateve	X	Merret informacion në lidhje me pnumrin e kateve në ndërtesë.
	Ashensori	X	Merret informacion në lidhje me disponueshmërinë e ashensorit në ndërtesë.
	Materiallet e ndërtimit të ndërtesës	X	Merret informacion në lidhje me llojin e materialit të përdorur në banesë / ndërtesë.